

D O M

afsagt den 25. september 2019 af Vestre Landsrets 15. afdeling (dommerne Henrik Bjørnager Nielsen, Olav D. Larsen og Lise Bitsch (kst.) med domsmænd) i ankesag

V.L. S-2040-18

Anklagemyndigheden

mod

Tiltalte

født den Dato 1952

(advokat Jan Schneider, Aarhus)

Retten i Herning har den 28. september 2018 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 99-3284/2018).

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået skærkelse og herunder gentaget påstanden om frakendelse af retten til at have eller erhverve jagttegn i medfør af jagtlovens § 55.

Tiltalte, har påstået frifindelse, subsidiært formildelse.

Supplerende oplysninger

Der er til brug for ankesagen indhentet yderligere oplysninger angående ulve og ulvehybrider.

Nationalt Center for Miljø og Energi og Naturhistorisk Museum, Aarhus, har udarbejdet to notater af henholdsvis 24. januar og 1. februar 2019. Notatet af 24. januar 2019 omhandler DNA-analyser og beskrivelse af den Centraleuropæiske ulvebestand, herunder identifikation af ulve og ulvehybrider. Notatet af 1. februar 2019 omhandler DNA-analyser fra ulvene **ID-nr. 1**, **ID-nr. 2** og **ID-nr. 3** samt supplerende artsbestemmelse af **ID-nr. 1**. Det er i notatet af 1. februar 2019 bl.a. anført, at alle forhåndenværende data, herunder resultaterne af de forskellige genetiske analyser, peger entydigt på, at det nedlagte dyr var en helt igennem typisk ulv fra den Centraleuropæiske lavlandsbestand, som i situationen udviste en helt forventelig adfærd for en ung, vild ulv med normal skyhedsgrad.

Senckenberg-instituttet har i en erklæring af 4. juni 2019 anført, at en række analyser af en vævsprøve fra dyret alle viser, at prøverne stammer fra en hunulv uden nogen tegn på DNA fra hund, som kommer fra hybridisering.

Forklaringer m.v.

Videoen optaget af **Vidne 1** og videoen optaget af **Vidne 2** fra traktoren er også blevet afspillet for landsretten.

Tiltalte og **Vidne 2**, **Vidne 1** og biolog **Vidne 3** har for landsretten i det væsentlige forklaret som i 1. instans. Der er endvidere afgivet forklaring af ph.d. **Vidne 6**.

Tiltalte har supplerende forklaret, at dyret ikke viste sky adfærd. Dyrets adfærd svarede til en hund og ikke til en ulv. Da han skød, regnede han med, at dyret var en hund, muligt en hund med ulveblod i.

Vidne 2 kørte traktoren med en efterspændt plov. Nogle gange skulle **Vidne 2** ud af traktoren for at justere ploven. Dyret forsvandt ikke, da han kom og steg ud af bilen og gik hen til traktoren. Han havde riflen med, da han gik hen til traktoren. Det var ca. 30 meter. Dyret var fortsat ret tæt på, da han gik tilbage til bilen. Han kørte et stykke, inden han skød dyret.

Han har talt med fåreavlere og kvægavlere, som har været udsat for ulveangreb. Der er tale om dyremishandling, idet ulveangreb ofte fører til store lidelser hos de dyr, der bliver angrebet.

Han har kendskab til ulveparret fra **By**, som fik formentlig otte hvalpe, hvoraf seks har kunnet følges. Det dræbte dyr var en af de seks hvalpe. Nogle af de andre hvalpe er udvandret til Tyskland, hvor et af dyrene er blevet karakteriseret som en problemulv.

Han har under ankesagen anmodet om at få en vævsprøve fra dyret udleveret med henblik på at få gennemført en DNA-undersøgelse hos det andet tyske institut, som udfører den slags undersøgelser, nemlig instituttet i Hamborg. Han ønskede, at undersøgelsen hos Senckenberg-instituttet ikke stod alene, da der er uenighed om, hvilket af de to tyske institutter, som er det bedst kvalificerede. Han fik imidlertid afslag på at få foretaget en yderligere undersøgelse.

Vidne 2 har supplerende forklaret, at dyret var en stor og aggressiv hund.

Han husker ikke, om tiltalte havde sin riffel med, da tiltalte var med i traktoren. Riflen var vist med.

Vidne 1 har supplerende forklaret, at ulven var træt efter at være blevet kanøflet af sine søskende i ca. to timer og være blevet jagtet af traktoren i ca. et kvarter.

Han optog videofilmen af ulven. Den sidste sekvens af videofilmen viser to søskende til den ulv, der blev skudt. Optagelsen af disse to ulve skete i en afstand af ca. 600 meter. Filmen af ulven i skudøjeblikket blev taget af **Person**.

Ulveskytten var vist ikke ude af bilen for at komme hen til traktoren. Han observerede mod ulven og ikke mod bilen. Ulven var i nærheden af traktoren hele tiden, og den forsøgte at komme væk fra traktoren ved at løbe bag traktoren. Der var på intet tidspunkt to personer ved traktoren.

Traktoren kørte efter ulven flere gange. På videoen optaget fra traktoren ses det kun, at traktoren kører efter ulven en gang.

Vidne 3 har supplerende forklaret, at han den 1. april 2019 er blevet pensioneret.

Der er i dag måske 10-12 ulve i Danmark. Ulven er et truet dyr.

Det er normalt, at ulvehvalpe kan blive trætte, når de leger med hinanden, og at en hvalp derfor søger væk fra de andre ulve. Der kan måske forekomme ”mobning” blandt ulve, men det gælder i hvert fald, at ulvene skal finde deres plads i hierakiet. Den daglige kamp er en del af ulves normale adfærd.

Han ved ikke, om der i Tyskland er blevet givet tilladelse til at skyde en anden ulv fra kullet af hvalpe fra [By]. Det er normalt, at ulve vandrer. Årsagerne til vandringer fra Tyskland til Danmark eller fra Danmark til Tyskland kan ikke påvises.

Ulveunger lærer af lege med hinanden, og senere lærer de ved at deltage i flokkens jagt. Hvis ulveforældrene angriber får, vil ungerne tage ved lære af det. Ulve i Danmark lever i Jylland.

Vidne 6 har forklaret, at han, der er biolog, er ansat som videnskabelig chef på [Museum] i Aarhus. Han har været ansat på [Museum] siden 2009. Han har arbejdet indgående med overvågning af ulve i Danmark. Han har deltaget i undersøgelser forud for notaterne af 24. januar og 1. februar 2019 og i udarbejdelsen af notaterne.

Den første DNA-analyse, som Senckenberg-instituttet foretog, viste, at der var tale om en hunulv, som havde ulveparret fra [By] som forældre. Ulven blev identificeret som unik svarende til et genetisk fingeraftryk.

De yderligere DNA-analyser, som Senckenberg-instituttet har beskrevet i erklæringen af 4. juni 2019, bekræfter, at der er tale om en hunulv med ulveparret fra [By] som forældre. En SNP-analyse, som instituttet har gennemført, og som er illustreret ved instituttets opstilling over ulve og beslægtede dyr, viser entydigt, at der er tale om en ulv. Der er ikke tale om en hybrid, men i løbet af mange tusinde år har der været tendenser, som har ført frem til nutidens ulve. Den historiske udveksling af DNA mellem hunde og ulve ændrer ikke på, at det aktuelle dyr er en ulv.

Han har samarbejdet med adfærdsbiologer, og de er enige i, at adfærden viser, at det aktuelle dyr var en ulv.

DNA-baseret forskning, som Senckenberg-instituttet står for, har et videnskabeligt grundlag.

Landsrettens begrundelse og resultat

Af de grunde, som byretten har anført, tiltrædes det også efter bevisførelsen for landsretten, at tiltalte er fundet skyldig som sket. Landsretten tiltræder herunder, at forholdet er henført under den særligt strenge strafbestemmelse i jagtlovens § 54, stk. 2, nr. 1, og at forholdet også er henført under artsfredningsbekendtgørelsen.

Landsretten er således enig med byretten i, at det er bevist, at det dyr, som tiltalte skød og dræbte, var en ulv. Det er også bevist, at tiltalte, som er forstkandidat og har deltaget i den offentlige debat om ulve i Danmark, var klar over, at dyret var en ulv, da han skød. Landsretten er desuden enig i, at straffelovens § 13 om nødværge ikke kan anvendes. Straffelovens § 14 om nødret kan heller ikke anvendes.

Fem voterende finder, at straffen er passende udmålt til fængsel i 40 dage.

En voterende finder, at straffen passende kan udmåles til fængsel i 20 dage.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet, og straffen udmåles derfor til fængsel i 40 dage.

Af de grunde, som er anført i dommen, er der enighed om at tiltræde, at straffen er gjort betinget som sket.

Landsretten tiltræder dommens bestemmelse om konfiskation.

Fem voterende finder efter karakteren af tiltaltes forsætlige lovovertrædelse, at der er grund til at antage, at han ikke fremtidig vil udøve jagt på forsvarlig måde. Vi stemmer herefter for, at tiltalte i medfør af jagtlovens § 55, stk. 1 og 2, frakendes retten til at have eller erhverve jagttegn i 2 år fra landsrettens dom.

En voterende stemmer af de grunde, som byretten har anført, for, at anklagemyndighedens påstand om frakendelse ikke tages til følge.

Afgørelsen træffes på dette punkt efter stemmeflertallet, og tiltalte frakendes således retten til at have eller erhverve jagttegn i 2 år.

Landsretten stadfæster herefter dommen med den anførte ændring om frakendelse.

T h i k e n d e s f o r r e t:

Byrettens dom stadfæstes med den ændring, at tiltalte frakendes retten til at have eller erhverve jagttegn i 2 år fra denne landsretsdom.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

Henrik Bjørnager Nielsen

Olav D. Larsen

Lise Bitsch
(kst.)